

Informácia o legislatívnych zmenách nad rámec schválenej prognózy VpDP z 12.9.2025 (ďalej len aktuálnej prognózy Výboru)

Vážení členovia Výboru,

dovoľujem si vás týmto informovať o zmenách, ku ktorým došlo v rámci schvaľovania legislatívneho znenia konsolidačných opatrení v parlamente (tzv. lex-konso). Niektoré zmeny len spresňujú legislatívne znenie, resp. ho precizujú a lepšie definujú stanovený zámer, ktorý už bol obsiahnutý v pôvodnej kvantifikácii vplyvov. Preto pri uvedených návrhoch nedochádza k potrebe úpravy fiškálnych vplyvov. V prípade iných opatrení došlo k úpravám nad rámec legislatívnych návrhov konsolidácie zahrnutých v rámci aktuálnej prognózy Výboru. Okrem toho boli v rámci aktuálne už ukončenej 39. schôdze parlamentu schválené navyše aj ďalšie opatrenia, ktoré majú fiškálny vplyv a ktoré budú zo svojej povahy predmetom najbližšieho rokovania a prognózy VpDP.

Daňové opatrenia k 30.09.2025 (ESA2010, v mil. eur), dodatočný vplyv nad rámec aktuálnej prognózy Výboru

	2026	2027	2028	2029
Úpravy v lex-konso (1-3)				
1 Zmeny v DPH	5,8	6,0	6,2	6,4
2 Otvorenie maloobchodu počas sviatkov (vplyv zahrnutý v makre)	-12,4	-6,8	-6,0	-5,0
3 Zmeny v hazarde	(-)?	(-)?	(-)?	(-)?
Úpravy nad rámec lex-konso (5-6)				
5 Zákon o cestovných náhradách	0	0	0	0
6 Zmeny v zákone o dani z finančných transakcií	-26,9	-28,0	-29,1	-30,4

Úpravy spojené s lex konso

1) Zmeny v zákone o DPH

Legislatívne znenie novely zákona o DPH vo veci rušenia výnimiek zo základnej sadzby na vybrané potraviny bolo pozmeňujúcim návrhom aktualizované v troch parciálnych častiach. Z toho dve už boli súčasťou pôvodnej kvantifikácie vplyvu opatrenia prerokovaného v rámci aktuálnej prognózy Výboru, a teda nemajú dodatočný fiškálny vplyv. Už pôvodná kvantifikácia nerátala so zvýšením sadzby pre nealkoholické varianty alkoholických nápojov bez pridaného cukru a sladidla, či rastlinné, mliečne a jogurtové nápoje, ktoré sú dietetickými potravinami podľa § 2 písm. a) zákona č. 363/2011 Z. z. (ktoré však nebolo úplne reflektované v pôvodnom legislatívnom návrhu a muselo sa upraviť a zjednotiť pozmeňujúcim návrhom). Nad rámec pôvodného zámeru a kvantifikácie zahrnutej v aktuálnej prognóze Výboru sa má rušenie výnimky na DPH, a teda preradenie z 19 % do 23 % sadzby s účinnosťou od januára 2026 uplatňovať aj na vybrané typy pečiva (slané pekárenské výrobky). Odhadovaný dodatočný vplyv bol vyčíslený na úrovni 5,8 až 6,4 mil. eur ročne.

2) Zmeny v Zákonníku práce – otvorenie maloobchodov počas sviatkov

V makroekonomickej prognóze, ktorá bola vstupom pre prognózu Výboru, bol zapracovaný dodatočný impulz zo zrušenia zákazu predaja počas sviatkov (+0,04 % HDP), ktorý však nedopatrením nebol súčasťou vládou schváleného lex-konso. Doplnená a schválená úprava v parlamente vypustila s účinnosťou od 1. novembra 2025 zákaz predaja počas 9 dní v roku. Dodatočný impulz tvorí však v roku 2026 len 6 dní, keďže 3 dni impulzu pre maloobchod už zahrňuje vplyv zrušenia sviatkov ako takých. Pôvodná kvantifikácia rátala s impulzom z otvorenia obchodu v podobe dodatočných 11 dní. V roku 2027 je impulzom dodatočných 8 dní predaja (dva sviatky sú zrušené len dočasne počas roka 2026). Aktualizovaný vplyv opatrenia je tak 14,6 mil. eur v roku 2026 a 20,2 mil. eur v roku 2027, oproti pôvodnému predpokladu na úrovni cca 27 mil. eur/ročne.

3) Zmeny v hazarde

V prípade zákona o hazardných hrách došlo k niekoľkým zmenám. Prvé boli skôr legislatívno-technického charakteru, ktoré zlepšujú výklad zákona aj z hľadiska jednoznačného a kompletného prechodu zdaňovania technických zariadení obsluhovaných priamo hráčmi, tzv. elektromechanických ruliet z výťažku na paušál, ak sú umiestnené v kasíne. Závažnejšia zmena sa týka samotných sadzieb odvodu z hazardu. Novela zákona upravuje nový spôsob stanovenia paušálnych sadzieb odvodov pre kamenné prevádzky. Zatiaľ čo pôvodné znenie stanovovalo a upravovalo hodnoty paušálnych sadzieb priamo v zákone, novela uvádza, že paušálne sadzby bude určovať nariadenie vlády SR, ktoré nateraz nie je zverejnené. Uvedené predstavuje negatívne fiškálne riziko v porovnaní so zahrnutým znením návrhu zákona v aktuálnej prognóze Výboru. Pôvodne navrhované úpravy paušálnych sadzieb pri kamenných prevádzkach ráтали s dodatočným výnosom 19,2 mil. eur netto (23 mil. cez vyšší príjem z odvodu z hazardných hier a prislúchajúci výpadok na DPPO na úrovni 4 mil. eur). Pokiaľ by nedošlo k prijatiu nariadenia, ktoré stanoví paušálne sadzby do konca tohto roka v súlade s proklamovaným cieľom vlády, v praxi by to znamenalo, že technické zariadenia v kamenných prevádzkach (výherné prístroje, rulety, videolotérie) by boli od januára úplne nezdanené. Pre úplnosť uvádzame, že súčasný výnos z paušálnych sadzieb odvodov v kamenných prevádzkach je na úrovni cca 60 mil. eur.

4) Úspora výdavkov na platy, paušálne náhrady poslancov a ich asistentov

Pozmeňujúcim návrhom prijatým vo Výbore pre hospodárske záležitosti došlo k zmrazeniu platov a paušálnych náhrad poslancov na roky 2026 a 2027 a súčasne sa zmrazili odmeny asistentov poslancov a výdavky na prevádzku poslaneckej kancelárie. Opatrenie má odhadovaný kvantifikovaný vplyv v úspore výdavkov vo výške cca 2,7 až 4 mil. eur v rokoch 2026 a 2027 a malý zanedbateľný vplyv na daňové príjmy.

Ostatné legislatívne úpravy nad rámec opatrení zahrnutých v lex-konso

5) Zákon o cestovných náhradách

V rámci konsolidácie bola schválená úprava v zákone o cestovných náhradách, ktorá je bez fiškálneho vplyvu, ale zakladá potenciálny vplyv do budúcnosti. Novela zákona totiž umožňuje prijať opatrenie, ktoré ustanoví osobitné, vyššie sadzby stravného pre vybrané skupiny zamestnancov a vybrané krajiny, pričom až prijatie opatrenia by zakladalo dodatočný vplyv. O uvedenom sme vás informovali aj na VpDP. V prípade prijatia opatrenia zvyšujúceho cestovné náhrady pre zamestnancov v autodoprave, o ktorom sa diskutovalo so zástupcami sektora, odhadujeme negatívny fiškálny vplyv na úrovni 28,9 mil. eur/rok. Prijatie opatrenia si však vyžaduje bežný legislatívny proces, čiže jeho prípadnú účinnosť je možno očakávať najskôr koncom roka 2025 resp. začiatkom roka 2026.

6) Daň z finančných transakcií

V parlamente bol schválený poslanecký návrh k dani z finančných transakcií. Hlavnou zmenou poslaneckého návrhu s vplyvom na verejné financie je oslobodenie fyzických osôb-podnikateľov z platenia dane z finančných transakcií. Na základe dostupných údajov za prvé 3 mesiace efektívny príspevok fyzických osôb-podnikateľov k výnosu dane z finančných transakcií bol 5,4 %. Aplikovaným uvedeného podielu na celoročný výnos dane a zohľadnením, že uvedená daň je daňovým výdavkom na dani z príjmu, odhadujeme fiškálny vplyv oslobodenia na úrovni 26,9 mil. eur v roku 2026.

V Bratislave, 7. októbra 2025

S pozdravom,

Ing, Mgr. Gabriel Machlica
riaditeľ Inštitútu finančnej politiky MF SR